78

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis secundo mensis Decembris, Anno Domini M. DCC. LI.

PRÆSIDE,

M. JOANNE-BAPTISTA DU BOIS, Serenissimæ Principis primæ Dotariæ DE CONTI, dùm viveret, Medico, Professore Regio Emerito, Doctore Medico.

An Colicis *Figulis venæ sectio?*

I.

HOMINIS natura morbis est obnoxia communibus: locum habet vitæ genus inter plurima, quæ pariunt singulares. Ut suæ Urbanis, Rusticis, Literatis, Operariis ægritudines; ità suæ singulis ægrotationes morbíque sui sunt. Non temerè crederetur neminem Reipublicæ, absque sanitatis & vitæ discrimine, servire. De omnibus omnium artificum morbis agant, quibus Cl. *Ramazzini* vestigiis insistere & placuerit & licuerit. Nos ex eorum numero Figulum, hujúsque morbum unum eligimus.

In tenui labor: at tenuis non gloria, si quem
Numina læva sinunt, auditque vocatus Apollo. (*a*)

(*a*) Ut Poëtæ, ità & Medici, pari jure, Apollinem vocant.

Etſi verò Figulos tantùm noſtræ inſcripſimus quæſtioni, *(b)* hanc tamen ad multos alios Opifices pertinere palàm fiet. Ferrum non modò, in vulnera cædéſque, cæca Mortalium cupiditas è terræ viſceribus eruit. In iis etiam audacter quærit *Iliada* venenorum, quibus cruciantur & necantur qui vitam, humanâ conditione brevem, in fodinis breviorem agunt. Ex eorum manibus erumpunt plumbum, ſive nigrum, ſive album, æs, *cinnabari*, argentum vivum, *cobaltum (c) ſmyris*, *(d)* auripigmentum, *arſenicum* rubrum, tanquàm enſes totidem in Operarios diſtricti. Attendite, Magnates, & diſcite quo periculo, quo pretio, manuum vobis famuletur induſtria: quot veſtri luxûs victimæ ſint: quot malis, quot doloribus, quot funeribus veſtræ conſlentur ædes, dùm plumbo & ære muniuntur; dùm pinguntur & inaurantur; dùm marmore, *porphyritâ*, jaſpide, vitro, ſpeculis, *cryſtallis encauſtiſ*que decorantur. Hæc omnia perfici nequeunt, abſque recenſitorum venenorum uſu & tractatione. Hinc *(e)* Vitrarios malum idem, quod Figulos, adoritur. Hinc *(f)* æris, plumbi, ſtanni, *(g)* argenti atque auri.

(b) Veteri conſuetudine inſtitutoque ſaluberrimæ Academiæ, quæ ſemper in quæſtionibus publicè diſcutiendis perſpicuitatem, ſimplicitatem, unitatem requiſivit. Quem morem ut arctè & religiosè teneremus, nullum remedium, præter venæ-ſectionem, *problemate* voluimus exprimi, quamvis de plurimis aliis in hujus oppellæ contextu agendum eſſet.

(c) Arſenici albi parens lapis: *marcaſitam* dicunt.

(d) Lapis metallicæ particeps naturæ. *Smyridis* ea ſpecies, quâ operarii noſtrates utuntur, ferri multum, cupri non nihil continet.

(e) Ob frequentem plumbi liquandi, in laminari ducendi, ſtriandi & multifariàm concinnandi neceſſitatem.

(f) Sequenti adumbratione, morem gerimus monito noſtri Collegæ populariſque amiciſſimi, D. *Vieillard*. Scriptis enim his verbis comiter nos compulit: *Ne direz-vous rien de ces pauvres habitans de Ville-Dieu?* Scripſit & plura, quæ non commemoramus, ut potè quæ jàm à longo tempore noſtra eſſent. Metallicæ peſtis exemplar ſit Ærariorum calamitas. Miſeriarum, quibus hi conflictantur, adeuntibus *Normanniæ* inferioris, in *Diœceſi Conſtantienſi*, oppidulum, Gall. *Ville-Dieu-les-Poëles*, *theatrum* patet frequentiſſimum. Regnant ibi, non quidem errores, & nequitia Ærarii *Alexandri*, quem è Fidelium cœtu *Paulus* expulit *, ſed luctus communis, publicus dolor, ſqualor univerſus, habitus corporis macie civicâ torridus. Ibi vultus & capilli æra crinita mentiuntur: ibi vertigo, cæcitas, ſurditas, omnium ſenſuum hebetudo, colli, ſpinæ artuúmque diſtorſiones, totius corporis tremor & imbecillitas juvenem, adoleſcentem, puerum quemque immaturo ſenio ità conficiunt, vix ut ulla diſcernatur ætas. Quid cauſæ eſt? Metallica de cœlo ducitur anima. Sedatur ſtanneo potu ſitis. Æreo pane vivitur. Nec mirum. Locum eùm incolunt Ærarii mille *Pyracmones*, qui fabricæ veneno jovem, cererem & bacchum indeſinenter inficiunt.

* Ad Timoth. Ep. 1. & 2.

Nec mora nec requies .... Fornacibus ignis anhelat ......
Fervet opus .... Fluit æs rivis .... ſtridentia tingunt
*Æra lacu, ... * celeres. .... ** validíque incudibus ictus*
Auditi referunt gemitum, ... colléſque reſultant.
Tecta fremunt .... ſonitu ingenti .... tremit excita Tellus.

Viatores ad Vulcaniam illam inſulam accedere ſibi videntur,

Quam ſubtèr ſpecus & Cyclopum *exeſa caminis,*
Antra Ætnæa tonant. Id. Æn. 8.

* *Operarii celeres validique ictus* delineatæ incolarum valetudini parùm congruere videntur. Speciem contradictionis arguenti ſatisfiet.
** Virg. paſſim.

Quid plura? Ob ſtrepitum martulorum, Dodonæos lebetas ferientium, quota audita ſit hora quærere, convicium eſt & crimen, martulo ipſo in interrogantis caput vibrato, identidem expiandum.

(g) Non quidem iis, qui ex argento, vel auro, ſincero ſolida opera conficiunt; ſed qui hæc metalla aut ſordibus purgant, plumbi, vel *ſtibii* adjectione, aut facta, interventu *hydrargiri*, ductiliora modò fingunt in bracteas, modò in fila ducunt.

fabris eadem impendet lucri pœna. Simili causâ paríque modo plectuntur qui *cryſtallo*, ſpeculis, marmori, gemmis aut cædendis, aut poliendis operam navant. (*h*) Nec laborant auſpicatiùs (*i*) Pictores & (*k*) *Encauſtæ*. Querulam nobis indulge lineam, Romæ decus: reverendi Manes, ignoſcite: parce, Tulli. De Operariis parùm tibi conſtas. (*l*) At quidquid cogitaveris, aut dixeris; veniam concedas, nec-ne, in *fece illâ civitatum*, ſpectamus cives, ipsíſque opem, quantùm in nobis erit, civiliter feremus. Et jàm maturandum eſt. *Colicus* nos vocat Figulus, rogat, obteſtatur, implorat. Urget tempus: hoſtis premit: periculum in morâ. In lecto jacet miſer. Non rubet, non ſitit, non ardet, non delirat, non febrit. Pulſus naturali paulò ſtrictior ac rigidior, cæteroquìn à ſano parùm diſcrepat. Lingua non fuſca, non atra, non aſpera, ſed tantùm ſubdura. Inflammationis ſuſpicio nulla eſt. Nec tamen res eſt in tuto. Atrociſſimis tormentis, univerſum abdomen veluti dilaniantibus, excruciatur æger. Timidè, interruptè & laboriosè ſpiritum ducit, ſuſpirat, gemit, clamat, vociferatur, fremit. Alvus adſtrictiſſima, ſpontè nihil, *clyſteribus* ſollicitata, parùm excernit. Urinæ quandoque tenues & citrinæ; ſpiſſæ interdùm & ſimiles rubricæ; non raro, quaſi cohibitæ, ſtillare potiùs quàm fluere videntur. Non ità dolor ventris ambitu circumſcribitur, quin ad pectus & caput aliquandò, ad manus & brachia ſæpè, ad crura pedéſque ſæpiùs, ad femora ut plurimùm excurrat. Nunc membra, tanquàm icta fulmine, cubili affixa hærent; nunc convulſionibus agitata hùc illùc verſantur. Nec ullus, qui levet, ſomnus, nec ulla, quæ ſoletur, quies. Quid tùm? Niſi feratur auxilium, ingraveſcet morbus, altiores aget radices, quibus obfirmatus, omnem ſalutaris Artis armaturam eludet, *paralyſi* tandem & morte finiendus. Ad opus aggredimur. Præſcribimus illicò purgantem *clyſterem*, mox *anodynum*. Secundo die, manè, medicamentum, (*a*) quo vehementer & vomitus excitetur, & moveatur

(*h*) Suas enim cotes & ſerras, aliáve apta ſectioni & polituræ inſtrumenta continuâ ſmyride aſperant. Nec ſilentio pretermitti debet argentum vivum, aut ſtannum, ſpecularibus *cryſtallis*, ad colligendos reflectendóſque luminis radios, ponè ſuperaddendum.

(*i*) Non *Mignartios* hoc nomine intelligimus, non *Rigaudios*, non *Coypellios*, quorum imperante penicillo, telæ parieteſque ſpirant; ſed eos qui ceruſſam, minium æruginem, *cinnabari*, lapidem Armenium, lapidem *cyaneum*, vulgò *lazuli*, *arſenicum*, aut flavum, aut rubrum & ſimilia comminuunt, unoque verbo, qui colores terunt.

(*k*) Quibus foſſilibus Pictores utuntur, iiſdem ferè componuntur *encauſta*, ſive clara & pellucida, quæ vitro *criſtalloque* liquentibus interfuſa miſcentur, ſive ſupermicantia, quæ fictilibus incoqui ſolent. Ad hunc locum pertinent criſtæ, monilia, inaures, brachialia, annuli, ſigilla, thecæ urcei, pyxidiculæ, tota denique illa muliercularum & amaſiorum, magis ad oſtentationem glorioſámque nugatoriam, quàm ad uſum, aut commoditatem compoſita, ſupellex.

(*l*) In eo Cicero totus eſt, ut ſummis laudibus extollat artium multitudinem, *ſine quibus*, inquit, *vita omninò nulla eſſe potuiſſet.* Quin & his verbis *Panetium* perſtringit: *commemoratur ab eo* Themiſtocles, Pericles, Cyrus, Ageſilaüs, Alexander, *quos negat ſine adjumentis hominum, tantas res efficere potuiſſe. Utitur, in re non dubiâ, teſtibus non neceſſariis.* De Off. l. 2. Operariis quid eâ objurgatione glorioſius? Eos tamen alibi Eloquentiæ Princeps paulò ſuperbiùs habet. *Opifices omnes in ſordidâ arte verſantur*, &c. Quo loco minimè probandas artes multas enumerat: de Off. l. 1. *Opifices & tabernarios, atque illam omnem fecem civitatum quid negotii eſt concitare?* Or. pr. Fl.

(*a*) Conflatur ex vitro *ſtibii* minutiſſimè trito, accuratè loto, mox inſolatione ſiccato & cum *ſaccbari*, in pulverem tenuiſſimum comminuti, duplâ parte ſociato. Miſtura hæc affuſâ guttatim aquâ *Napha*, uſque ad farinæ, more piſtorum, aquâ ſubactæ ſpiſſitudinem, irroratur, ſingitur in tabellas, paſtillóſve, in uſúmque ſervatur doſ. à ℈ j ad ij. *Mochlicon* appellamus, non quidem nomine proprio & ſingulari, ſed omnibus medicamentis vehementer agentibus communi. Quâ annotatione providemus ne quis exiſtimet hoc remedii genus, tanquàm unicum

alvus: ferò, *Theriaces* femi-*drachmam*, cum *Opii* grano. Tertio die, manè, nihil: ferò *Theriacen*, ut pridiè. Quarto die, manè, potionem validè purgantem; ferò, *Theriacen*, ut fuprà. Quotidiè interim non dulce, non glutinans, fed fudatorium potui damus *ptifanarium*. Tota curatio quatridui eft. Gaudet, valet, furgit Figulus. Sanatus eft æger; nunc fecurè differamus. In tantâ præcipuarum functionum perturbatione, fpiritûs difficultate, dolorum acerbitate, ventris duritie, alvi, renum, *ureterum*, veficæ conftrictione, artuum jactatione, convulfionum ferociâ, nonne, ut invadente febre continuâ, ardente, malignâ, fimilíve acuto morbo, quærendum erat in venarum incifione laxamentum? Primo intuitu, fpeciofam animadverfionem effe confitemur. Re tamen perfpectâ penitiùs, vix ambigendi caufa nobis apparet. Sed ut tàm momentofæ veritatis inquifitioni & noftræ conclufionis probationi methodus ἀναλυτικὴ præluceat, à venæ fectione abftinendum effe ftatuimus, ubi curationi tantùm obeft partium, caufam materiémque morbi continentium mollitudo ac teneritas, quantùm earumdem conftantia renixûfque capax firmitudo conducit.

I. I.

PROCACES nutricularum & circulatorum linguas quid non cogis, nefcia modi garrulitas, & invida calumniandi prurigo! Ergóne Medicina tàm prodiga fanguinis eft, ut nemini, vel graviter, vel leviter ægrotanti parcat! Silete, cavillatores. Procul hinc, aniles fabellæ. Scenica faceffite ludibria. Apage, comica minùs quàm barbara, latinitas Hiftrionis. Cùm in rebus omnibus, tùm maximè in Medicinâ modus eft. Neque in (*a*) *Chryfippi*, (*a*) aut *Erafiftrati*, neque in (*b*) *Botalli* doctrinam juravimus. Sanguinem utilem fervamus; educimus noxium. Quandiù is Naturæ confilio, tùm indole, tùm quantitate confentaneus eft, quo minui, vel mutari poffit, nihil unquàm molimur. Ubi vel nimiâ copiâ, vel infolenti fervore, fuis ille tubulis obftructiones, rupturas, incendia portendit, ejus detractione fedamus procellam. Ubi craffis & crudis idem inquinatus eft advenis: ubi minùs folutis, parùm tritis, malè fubactis vitiatus particulis, quibus vitalis motus in plenioribus vafculis turbatur, fegnefcit, impeditur, vitæ confervationi confulimus, venarum fectione. Brevì pulfum, nunc ex duro, mollem; lenem, ex violento; ex inordinato, æquabilem: nunc micantem, ex obfcuro; ex debili, fortem; latum, ex angufto, deprehendimus. Undè tot ac tàm fubitæ mutationes? Vel redundantis, vel æftuantis, vel ftagnantis liquoris egreffu, vaforum parietes dilatati contrahuntur, tenerefcunt rigidi, gravati fublevantur. Omnibus reftituitur placida mobilitas, debita mollitudo, habitus obfequii capax & actionis. Tunc motus compefcitur, ferocior fi fuerit; fi languidior, concitatur. Tunc emendatur humor, tumultuofa componuntur, comminuuntur craffa, glutinofa diluuntur, pro-

atque, ut loqui folent, *fpecificum* proponi. Alio utantur, quibus id magis libebit. Quodvis proderit vomitorium, fi fat validum erit nec pravâ ullâ qualitate pertimefcendum. noftrum exteris, eâ tantùm ratione, anteponimus, quòd, noxiæ indolis quamquàm expers eft, potentiffimum tamen fit, ut vox ipfa fonat: μοχλὸς enim vectis eft, cujus inftrumenti vires in *Mechanicis* notæ funt. Reliqua, quæ vocamus in ufum, medicamenta non defcribimus, quippe quæ publici juris facta fint. *Vid. Allen. Synopf. Univerf. Med. Gall. Script. ann.* 1741. *Tom. VII.*

(*a*) Magifter unus, Difcipulus alter, à venæ fectione uterque abhorruit. *Vid. Gal. de ven. fect. adv. Erafift.*

(*b*) *Leonard. Botallus*, Doct. Med. Ticinenfis, cùm in Galliam fe conftituiffet, Parifienfes Medicos ægrófque perterruit, fcalpello, ad fanguinem fundendum, nunquàm non evaginato.

pelluntur hærentia, impedita evolvuntur, ut facilè ſecernantur impura. Et pretioſa illa præcépſque occaſio eſt, quam diligenter captare Medicus debet, ut plerorumque morborum acutorum initio, tempeſtivè moveat humores. Si enim fugaciſſimam eam prætermiſerit opportunitatem, quâ ſtomachum atque inteſtina à crudorum, aceſcentium, impurorum humorum colluvione liberare fas eſt, hoſti in receſſu latitanti commodiſſimum ſervavit repoſitorium ac veluti promptuarium, undè is novum in dies commeatum ducat, viréſque, tantummodò infirmatas, reficiat, vix ullo poſtmodùm artis conamine ſuperandas. (*c*) Vel ſanguinis fontem, multiplicatis in horas venæ ſectionibus, propemodùm exhaurire, vel donec morbi materia perfectè cocta ſit, otiari, Medici eſt, non dicimus imperiti, quemquam enim tàm odioſo nomine appellare nolumus, at ſaltem puſillanimi, & opus, quod ſuſcipere non audet, naturæ viribus parùm cautè committentis. Nec ſcrupulum injicit ille *Hippocratis Aphoriſmus*, (*d*) quo deſidiam ſuam prætexunt φαρ-

(*c*) De his gnaviter & egregiè, ut ſolet, *Sydenh.* præſertim, *hiſt. conſt. annor.* 1661, 62, 63 & 64.

(*d*) *Concocta medicamento movere oportet, non cruda, neque in principio, niſi materia turgeat, &c.* Aphor. 22. ſect. 1.

Legatur *Hippocrates*, potiſſimùm *de aff. de morb. l.* 3. *de Diæt. & de vict. rat. in ac. morb.* Vomitum & purgationem ab eo jubeberi, morborum acutorum initio, haud dubium erit. Si quid ergò huicce doctrinæ contrarium allatus *Aphoriſmus* videtur præ ſe ferre, id obſcuritati potiùs quàm ſcriptoris menti tribui debet; ſatiúſque eſt, aliquam ſuſpicari ambiguitatem, quàm tantum virum inſimulare contradictionis.

Prememur limitibus & anguſtiis ad concluſionem uſque. Brevitati ſtudemus. At ſermonem hìc paulò fuſiorem materiæ momentum graviſſimum excuſabit. Mirum profectò quantùm Medici, noſtrâ præſertim ætate, in explicando illo *Coryphæi* noſtri oraculo ſudaverint; quàm parùm profecerint, magis mirum. Alii in exponendâ humorum coctione multum operæ temporíſque conſumpſerunt, immò perdiderunt, cùm longis acribúſque ſuis diſputationibus nunquàm obtinuerint ut inter eos conſtaret quid nomine coctionis intelligendum eſſet. Alii totos ingenii nervos contenderunt, ut materiæ turgentis, τοῦ ὀργασμοῦ, ſignificationem invenirent. Sed nec ab his major lux allata eſt. Præteribimus ὀργασμὸν, ut pote cùm à propoſito noſtro ſit alienus. At liceat quatuor ipſa proferre Doctoris *Coi* verba, in quorum interpretatione, tanquàm in cardine, tota res vertitur. Hæc verba ſunt, πέποντα, vel πέπονα, i. e. cocta, quibus opponuntur ὠμὰ, hoc eſt cruda, & ἐν ἀρχῇ, in principio.

1°. Non tàm de humoribus, quàm de ſolidis corporis partibus, intelligenda ſunt ὠμὰ. Iſtud probatur vel uno hoc loco Libri 3. *De vict. rat. in ac. m.* Ubi Divinus ſenex eos vituperat, qui viſcerum inflammationes purgatione primùm audent aggredi, non ſolùm quia *de contentâ parte nihil detrahunt, cùm non cedat, qui crudus eſt, morbus*; verùm etiam quia *quæ ſana ſunt & morbo reſiſtunt, contabeſaciunt*. Non dicit *Hippocrates* humorem crudum, ſed morbum crudum non cedere. οὐ γὰρ ἐνδιδοῖ ὠμὸν ἐὸν τὸ πάθος. Inſuper, quænam ea ſunt, niſi ſolida, *quæ morbo reſiſtunt, quæ ſana ſunt, quæ contabeſcunt?* Hìc igitur nihil aliud cruditas eſt, quàm neſcia flecti rigiditas. 2°. Ad πέπονα quod attinet, ex præcedenti, enodatione inferendum eſt coctionem eſſe partium earumdem mollitudinem, quâ favente, & ſolida & fluida facilè moventur. 3°. Deniquè, his præmiſſis non arduum eſt perſuadere purgationem *Aphoriſmo* noſtro non prohiberi ἐν ἀρχῇ τοῦ νούσου, in principio morbi, ἐν ἀρχῇ τῆς θεραπείης, in principio curationis. Quaſi dixiſſet *Hippocrates*: in quovis acuto morbo, ſivè jam ineſt, ſivè imminet inflammatio, pars affecta nimis, initio, plena eſt, nimis contenta, nimis rigida, quàm ut medicamento purganti obtemperare poſſit, niſi priùs fuerit relaxata. Ergò purgatione ſtatim exagitari non debet, ſed anteà venæ ſectione molliri. Vetat igitur Medicorum Princeps inflammationum aliorúmque morborum acutorum curationem purgatione incipi: eandem purgatione ſæpiſſimè promoveri ac perfici non vetat, poſtquàm, venâ bis, ter, quatérve ſectâ, ſic emollita eſt morbi ſedes, ut medicamento facilè, cum ſucceſſu & ſine periculo moveri poſſit.

μακοφοβοί. De hoc venerandi ſenis præcepto, multæ quidem & magnæ ri-xæ doctiſſimos ac celeberrimos inter viros natæ ſunt. Nec eorum quemquam novimus, qui ſenſum conſiliúmque Præceptoris probè intellexerit. Jaculati ſunt perplures : qui collineaverit, nemo. Non ipſum excipimus callidiſſimum Collegam noſtrum D. *Andry*. Acceſſit ad nodum, cæteris propiùs, eum non expedivit. Quid tandem jubet, quid prohibet illa lex, agitata in ſcholis, jactata in conſultationibus, commemorata in ſcriptis? Noſtræ curandorum acutorum morborum methodo non adverſatur : quin contrà, mirum in modum favet, ſi ad Legiſlatoris mentem atque doctrinam explicetur. At verò ad propoſitum noſtrum pertinet præſertim, ut ſive rationum ſuperiùs allatarum pondere ac momento, ſive ipſomet ſanctiſſimè colendi Magiſtri edicto, cum aliis ejuſdem ſententiis collato, conſtet ſolidas corporis partes venæ ſectione relaxari ac molleſcere. Hoc enim ſtabilito ſemel & conceſſo principio, conſequens eſt ut venæ ſectioni minimè indulgeatur, quotiès compertum atque indubitatum eſt obſeſſas morbi materiâ partes difficilè ac tardè poſſe liberari, ſi remiſſæ illæ flexibiléſque ſint; faciliùs autem & promptiùs, ſi firmæ atque intentæ.

I I I.

DE *colicâ* bilioſâ egerunt non pauci, eam pro *colicâ* Pictorum habitam fuiſſe, quis ſibi in animum induxerit? Iſtud tamen contigiſſe certum eſt; errorem creavit ſimilitudo (*a*) nominum. Candidè magis quàm doctè ſcripſit Cicero noſter, (*b*) *Fernelius*, de *colico* juvene Pictore *Andegavenſi*, qui penicillum non modò extergere digitis, ſed ore etiam exugere ſolebat. Apud citatum *Ramazzini* de Figulis *colicis* (*c*) nihil. Is tamen de aliorum Opificum, metallis utentium, *colicâ* diſſeruit : de cauſâ quidem ſatis appoſitè, minùs peritè de curatione. Pauciſſimis ergò nos freti ductoribus, vix notam indagamus viam : latiorem eam planiorémque facient, quibus ſecundior faverit Minerva.

Figulina creta nullius criminis inſimulanda eſt. Memorata malorum co-

(*a*) Fr. Citeſii, Medici *Pictavienſis*, extat opuſculum, *de novo ac populari* colico *doloro bilioſo apud Pictones*. De morbo illo Pictonum alii ſcriptores paſſim tractaverunt. Nonnullis, ad nominum affinitatem magìs quàm ad rerum diſcrepantiam attendentibus, *colicam* Pictonum & *colicam* Pictorum idem eſſe viſum eſt : undè perperàm nata eſt *colica* bilioſa Pictorum, ſeu *colica* bilioſa, Pictonum. Veriſimillimam hanc originem & gentilitatem reddit ſimilis ortus error à ſimili propinquitate vocum, quibus Gall. *colica* Figuli & *colica Pictavienſis* exprimuntur. Hanc & illam promiſcuè ſumi ſexcenties audivimus : *colique de Potier*, *colique de Poitou*. Res verò tàm diverſas, ludente verborum ſono confundere turpe eſt.

(*b*) *Tract. de luis Vener. curat.* c. 7. Hujus ægroti hiſtoriâ continentur præcipua, quæ notavimus in Figulo noſtro, *ſymptomata*. Sed in remediis eligendis obſervator, ut ipſis ejus verbis utamur, *longè aberat à ſcopo, & totâ, quod aiunt, viâ errabat.* (Clyſteribus enim, *fotibus*, *balneis*, *aliiſque* (lenientium) *remediorum generibus*, *ſed fruſtrà*, *levatio quæſita eſt.* Ad purgantia deinceps ventum eſt : nec proſperiùs. Immò verò, annos tres excarnificatus (æger) *exanguis tandem ac planè tabidus*, *vitam cum morte commutavit*. Poſt interitum, ratiocinatur *Fernelius*, concludítque huic malo, *non tàm purgantibus*, *quàm contrariâ* antidoto *ſuccurrendum* fuiſſe. Crede nobis, *Ferneli*, umbra chariſſima, *antidotus* erat *Mochlicon*, quo ſi uſus eſſes tuus Pictor non fuiſſet mortuus. Ut hìc de purgatione non temerè dicamus, quod *Botallus* * de venæ ſectione : periit Pictor *Andegavenſis* non quia purgatus, ſed quia ignaviùs purgatus eſt.

(*c*) Aliquid tantùm de *paralyticis* : forſàn quia, ut ipſe indigitat, ægros viderat ſeriùs; *colicâ* jàm vetuſtiori &, propter diuturnitatem, ut fieri ſolet, in *paralyſin*, mutatâ.

* *Non enim morbus, pro cujus curatione requirebatur detractio librarum 4 ſanguinis, in quo una tantùm detrahitur, ſi hominem interficiat, ideò interficit, quia ſanguis eſt miſſus, ſed quia non juſto modo miſſus eſt, &c.* Tract. de curat. per venæ ſect. c. 7.

hors ortum ducit à plumbo, ærugine, lapide (*d*) calaminari, auripigmento aliísque similibus, quæ fictilibus incoqui solent. Quâ ratione, quo artificio id operis perficiatur, inquirendi nec locus est, nec tempus. Similis enim investigatio nobis incumberet operum, quorum effectoribus metalla terenda, radenda, liquanda, purganda, miscenda, infundenda, incoquenda, aut alio quovis modo contrectanda sunt. In immensum illum differendi campum excurrere librum componenti fas est, non quæstionem academicam proponenti. Nostrum istud scribendi genus suis finibus, exiguis sanè, continetur. Non licet extrà hos cancellos egredi, quos nobis disciplina usu confirmata, circumdedit. (*e*) Satis est hìc statuere metalla vix impunè tractari. Ab iis avolant particulæ, quarum natura tenuitate asperatur, nedùm mansuescat. Partim eæ cum animâ ducuntur spiritu, partim cum alimentis deglutiuntur. Nec, si quis ad corporis interiora tertiam iis viam assignaverit, nempè meatus cutis, inficiàs ibimus. Quæ per asperam arteriam afflantur, per folliculorum, in pulmonibus conspicuorum, spiramenta, in sanguinis alveum transmissæ, cum eo liquore volvuntur, ejúsque percurrunt *Mæandros*, donec eò ventum sit, ubi propter motûs inertiam, morentur atque subsidant. In medio intestino, Medicis *mesenterio*, quàm apta, quàm commoda illæ nanciscantur hospitia, intelligent qui ad hujus visceris texturam attenderint. Glandularum, nervorum, variorum eorúmque angustissimorum & mirè implexorum ductuum, *lympham*, *chylum*, sanguinem ferentium, congeries est, adipe affluens & solo mollissimarum membranarum præsidio munita. Quid ad alligandas & retinendas metalli minutias magis idoneum fingi aut excogitari possit? In opportunum idem diversorium, expeditiori cursu, itinere breviori, longè majori numero conveniunt quæ cum cibo potúque demissæ sunt. Appellunt enim ad hiantia vasorum lacteorum orificia. His excepta feruntur in *labyrinthum*, ubi cum sodalibus irretitæ, nervorum exilissimorum fasciculis credibiliter adhærent. Atque hæc præcipua est morbi sedes. Præcipuam dicimus duplicì nomine. Ac primò sola non est. Etenim dùm *atomi* metallicæ in ventriculo, intestino, pulmonum vesiculis vasorúmque omnium anfractibus versantur, earum procul dubio permultæ obviis passim applicantur nervorum loculamentis, in quibus nidulantur & consistunt, usque dùm suis è latibulis adventitio stimulo deturbentur. Secundò, morbi sedem hanc præcipuam nuncupamus, quòd ea, propter descriptam modò fabricam, majorem metallicorum corpusculorum copiam, quàm alia corporis pars quælibet, probabiliter contineat. Ex quibus sequitur in eo morbo universas quandoque corporis partes, non tantùm ob nervorum concentum quemdam *sympathicè*, ut loquuntur, sed proprio quoquè sensu condolescere. Assignatis morbi sede & materiâ, hujus *tyrannis* breviter exponenda est. Quid tùm? Nervi onere importuno gravantur, du-

(*d*) Vulgò *calamine*, *calmine*. Ex eo lapide loto & exusto educitur cuprum, cujus paleas, aut squamulas operum suorum tectoriis Figuli miscent.

(*e*) Cæterùm ab eâ conquisitione nos eximit prelo nunc subditum *Lexicon*, cui titulus est: *Encyclopedie universelle*, in quo omnium instrumentorum fabrica & usus, omne denique artificium articulatim & accuratè describetur. Opus sanè, vel ob solam instituti pulchritudinem & excellentiam, illustrissimis dignum Auctoribus, Galliæ honorificum, utilissimum Reipublicæ Artificibus commodissimum, studiosis literatisque pergratum, æri insculpendum & auro, æternis *Mnemosynes* aris consecrandum.

rioribus, rigidioribus, acutioribus angulis & cuſpidibus lancinantur. Hinc dolores atrociſſimi; *arteriarum*, venarum, alvi, renum, *ureterum*, veſicæ aliorúmque viſcerum conſtrictio: hinc laborioſa, ſuſpirioſa, inordinata reſpiratio, functionum perverſitas, artuum convulſiones: hinc denique ſignorum enumeratorum caterva. Salutis ergò nulla ſpes, niſi refixa ſpicula fuerint & foràs amandata. Utrumque præſtitimus, vomitûs præſertim & purgationis vehementiâ. In hac duplici armaturâ totius negotii caput. Quod reliquum eſt auxiliaria exiſtimetur acceſſio. Cur verò tàm facilè, tam citò ægrum noſtrum ad ſanitatem reduximus? Quia partes liberandas non mollivimus. Quantùm noſtris conatibus favit earum plenitudo & ſoliditas, tantùm earumdem inanitio & mollitudo nocuiſſet.

I V.

QUI metalla aut liquoribus, Corpus Humanum irrigantibus, diſſolvere, aut delicatarum, quibus illud conſtat, fibrarum percuſſionibus commolere meditatur, *naviget anticyram.* Hìc non habuimus humorem diluendum, non ſordes comminuendas, non ſubigendum craſſamen: ſed revellendos mille veluti cuneos, flecti indociles. Quò altiores ii fodiſſent ſcrobiculos, eò tardiùs ac difficiliùs haud dubiè fuiſſent retracti. Clariſſimam hæc aſſertio lucem affert obſervationi, quam uſu & exercitatione comprobatam proferimus; nimirùm longè operoſiorem eſſe tùm Figuli, tùm Metallarii cujuſlibet *colici* curationem, ubi procraſtinata Medicina fuerit. Non expers diſcriminis otium eſt. Adverſis viribus pax & induciæ favent. Quod cùm de omnibus ferè morbis non immeritò dicatur, tùm de hoſte hìc profligando, ſingularem ob rationem, & certò affirmari, & perſpicuè intelligi poteſt. Videlicet metallicis corpuſculis ineſt, pro exiguitate, pondus ingens. Hæc ſuâ gravitate fibrillis vim inferunt eò majorem, quò diutiùs iis incumbunt. Suis ergò ſedibus, lapſu temporis, vehementiùs affiguntur. Jam verò conſiderandus eſt motus indeſinens fibrarum vicinarum, quarum ictibus, tanquàm ferientibus undique malleis, adacti cuneoli, ſuas ita diſtendunt producúntque vaginulas, ut metus ſit ne his tandem includantur penitúſque recondantur. Molliendo, quid Medicus proficeret, ſive in illo infelici & calamitoſo rerum ſtatu, ſive antequàm præpoſterè aut venæ ſectione, aut alio quovis relaxandi modo proluſum ſit. Quantùm ad inferendos promovendóſque cuneos conferat findendi corporis mollities & raritas, nemini compertum non eſt. Laxato contextu fibrarum, hæ cuneorum ponderi & progreſſui minùs obſtabunt, flexibiliores offerent hiatuum rimarúmque margines, quibus diductis atque diſtentis, hoſpites inſenſiſſimi ampliora ſibi & penitiùs abſtruſa domicilia comparabunt. Harum cellularum, cuilibet impulſui, ob parietum lentorem, obſequentium, facilis introitus. *ſed revocare gradum.... hoc opus, hic labor eſt.*

Neque idcircò ſolùm timenda eſt mollitia, quòd commodiora & ſecretiora latibula materiæ morbi aperiat. Ejuſdem altera, nec levior, noxa eſt. Quantùm *atomorum* metallicarum indulget ingreſſui, tantùm earumdem regreſſui obſiſtit: non ſolùm quòd, ut jam monitum eſt, quò profundiùs intruſi ſunt aculei, eò majori ad eos refigendos, molimine ſit opus; verùm etiàm quia quantùm mollitudine adjicitur mali viribus, tantùm ipsâ primarii remedii efficaciæ detrahitur. Etenim quâ ratione metal-

ſica ramenta, quæ in noſtri Figuli corpore hæſerant, purgatio ac potiſſimùm vomitus abegit? Partes iis onuſtas feriendo, commovendo, concutiendo atque ad ſui liberationem excitando. Se autem non expediverunt fibræ, percuſſiones patiendo, ſed percuſſionibus renitendo, & quâ percutiebantur, eâdem vi reſiliendo. Neutrum porrò à mollitis remiſsiſque fibris tàm commodè obtinuiſſemus. Flaccida enim corpora minùs ad renitendum reſiliendúmque habilia ſunt. Indè eſt quòd exploſi tormentis globi ligna facilè, vix culcitas plumeas laneáſve perforent. Reſpectu habito ad percuſſionem & repercuſſionem, contentos inter & incontentos funes quid ſit diſcriminis nôrunt Fidicines & Funambuli. Docet & pila incidens in reticulum, quo retorqueri debet. Sed luculentiori comparatione omnem diſcutiamus caliginem. Cogitemus quomodò pulvis excutiatur ex laneo panno. Hic ſi liberè ac ſolutè ita ſuſpenſus eſt, ut ſinus ejus undantes hùc illùc flecti poſſint, bacillis fruſtrà feries, vix quidquam exiliet. Pannus expandatur fibulíſque, aut manibus, contineatur oppoſitis: talitrum inflige: continuò pulvis multus erumpet, ſpecie referens nubeculas, aut fumi volumina. Undè tanta diſcrepantia, niſi à reſiſtendi ac repercutiendi virtute, quæ in primo caſu, debilior, in ſecundo, vividior eſt? Ubi ſingula panni fila quatiuntur, ſi lenta ſunt ac remiſſa, virgis obtemperant, minimè reſiliunt, ſordes proindè retinent; ſi rigida, reſiſtunt, reverberant, eò redeunt acriter, undè fuerunt dimota, ſeſéque reſtituendo, ſuſceptas pulveris *atomos* exagitant, vibrant, extrudunt. Simili prorsùs modo à vellicatis atque irritatis fibris metallicus pulvis excuti debet. Earum ergò quàm adverſa, quàm perniciosa mollities, quàm fauſta, quàm fortunata firmitas, intelligere promptum eſt.

Cæterum in adhibendâ medicinâ cunctationem & venæ ſectionem, quantumvis inimicam, non ita culpemus, ut nullum aliud agnoſcamus impedimentum. Dubium non eſt quin veniant in noxæ partem crebra & ingentia pocula venenorum, quibus *colici* noſtri Opifices paſſim ingurgitari ſolent. Venena meritò vocitamus malvaceas illas, *amygdalinas*, lineas, lacteas, oleoſas, aliáſque id genus potiones, quæ, temerariâ leniendi ſpe, propinantur, ſolido quandoque menſe. Procul iſtud funeſtum non minùs, quàm inſanabile *cachoetes*. (*a*)

(*a*) Si quid indè fugaciſſimi levaminis identidem accedit, id fortaſſè vitæ periculo, dolorum diuturnitate certò redimendum eſt. Nam prædulces, craſſæ & pingues ejuſmodi ſorbitiones non modò corporis funiculos omnes demulcent, emolliunt, retendunt; ſed unguinoſum etiam fætis metallico pulvere fibrillis tectorium inducunt, quo ille, tanquàm propugnaculo vix penetrabili, circumſeptus, ictuum ac ſuccuſſuum vehementiam eò uſquè fallit ac fruſtratur, dùm repetitis verberibus diſcuſſum fuerit exturbatúmque munimentum. Ad tantum præcavendum infortunium, nihil magis appoſitum videtur fuiſſe quàm potum eum, toto curationis curriculo, præſcribere, qui aptus eſſet & comparatus, non ad illinenda, ſed ſtimulanda, non ad ungenda ſed percellenda metalli receptacula, ſicque ad diſjiciendum infeſtum onus, cum *Mochlicorum* virtute utcumque conſpiraret. Jam, ut nihil, noſtrâ negligentiâ, deſit, quod, ſive ad conciliandam noſtris obſervationibus auctoritatem & fidem poſſit aliquâ ratione conferre, plurima hoc loco notanda ſunt.

Per annos vigenti tres in *Charitatis Noſocomium*, non tàm ægrorum frequentiâ, quàm vigilantiſſimâ cuſtodiâ, nec non accuratiſſimâ remediorum adminiſtratione prædicabile, delatos vidimus *colicos* Metallarios circiter 1200. Qui mortui ſunt, *hydropici* nonnulli, *paralytici* omnes, vix duas *decadas* ſuperant. Sanatos in quatuor claſſes partimur. Primâ continentur qui & venæ ſectio-

V.

UNUM hìc ingenuè fatebimur, quod nobis an vitio tribuendum sit, an laudi, statuent penès quos nostræ causæ judicium fuerit. Famæ consulere honestum est ; honestius servire veritati. Hujus nunquam violandus amor, quamvis aliquid afferat molestiæ. Veritas, etiamsi jucunda non est, tamen grata esse debet. Ut nostrum sanaremus Figulum, antequàm discurreremus, id præsertim nos movit, quòd eundem in ejus pertractando morbo servare voluerimus ordinem, quem tenuimus in eo cognoscendo. Non medendi normam nobis indicavit explorata morbi natura ; sed nos remediorum effectus ad cognitionem morbi perduxit. Priùs didicimus quibus ille armis expugnaretur, quàm quibus sæviret. Priùs novimus eum foveri venæ sectione, *Mochlicis* vinci, quàm quarè foveretur illâ, his contrà vinceretur. Expositam curandi methodum non arte duce quæsivimus. non prælucente doctrinâ elegimus, non acie ingenii perspeximus, non accuratâ & meditatâ commentatione invenimus, sed exemplo & imitatione comparavimus (*a*). Magistra nobis fuit experientia. Hæc docuit nos, ut strenuè & alacriter adhibere *Mochlica*, sic venæ sectionem constanter funditúsque repudiare. Sincerè declarabimus quod unicè nostrum est. Cùm malum quotidiè & *Mochlicis*, tanquàm divinitùs (*b*) extirpari,

nem & potiones oleo, vel lacti affines, vulgò *emulsiones*, experti fuerant. secundâ, qui alterutro solùm usi fuerant Medicinæ genere. Tertiâ, qui neutro, sed tantùm cunctatione peccaverant. Quartâ, demùm, qui, nullâ interpositâ morâ nullóque domi priùs adhibito remedio, ad nostram medendi normam confugerant. Hac ultimâ classe comprehensos omnium prosperrimè : tertiâ, paulò tardiùs : secundâ, multò ægriùs : primâ denique, omnium difficillimè convaluisse asseveramus. Id autem discriminis in secundâ classe animadvertendum est, quòd ægri citiùs liberarentur, qui solas potiones periclitati fuerant, quàm qui solam venæ-sectionem. Quæ distinctio non ad veteratoriam accurationem, sed ad sedulitatis purum candidúmque studium comparara est. Attamen ponderare oportet anni tempestatem, ægrotantis victum, ætatem, habitum aliáque adjuncta, quæ huic morbo cum cæteris communia sunt. Singulariter verò considerari debent mali vestigia, leviùs, aut altiùs impressa, prout illud sæpiùs, rariúsve recruduerit. Perpendenda etiam est materiæ metallicæ natura. Marmorarii, Gemmarii & Aurifices remissiùs ægrotant, quàm vitrarii & plumbarii : hi leniùs, quam Ærarii : mitiùs hi, quam Figuli, Pictores & *Encaustæ :* omnium sævissimè & periculosissimè infelices ii futurum ministri *, qui calceorum talis auripigmentum inducunt, ut eos flavo inficiant colore. Ex his unicum tertiò *colicum*, Pictorem sextò, plumbarium undecimò, peremptum vidimus. Hæ verò similésque varietates ad rei caput non pertinent. Hodierno satisfecimuns officio, dùm nostrâ observatione, gradatim expositâ, indicetur quid & quantùm incommodi singula inserant impedimenta, quibus colicorum nostrorum sanatio tardari solet : constétque proportio & comparatio, quam vomitoria, purgantia & reliqua remedia iterùm, tertiò, quartò & sæpiùs adhibendi necessitas, denique spatium & ærumnæ curationis habent ad potionum oleosarum copiam, numerum venæ sectionum, cunctationis diuturnitatem : quas omnes differentias & constanter & manifestè comperimus.

(*a*) Antequàm in memorato *Nosocomio* Medicinam ipsi fecerimus, per septem annos, assiduitate nunquàm interruptâ, in eodem ægrotum hospitio, Magistrum Ducémque secuti sumus illustrissimum nostrum D. Burette, cujus nomen summa laus est ; cujus fama in Parisiensem scholam tantum gloriæ contulit ; cujus denique doctrinam, eruditionem, virtutem, amicitiam, quandiù superesse dabitur, non minùs pectore, quàm memoriâ tenebimus. Ab ejus exemplo nostram curandorum Metallariorum duximus normam, quam & ipse ab alio acceperat.

(*b*) *Colici* Pictoris, primo vomitu, surditatem subitò sanatam vidimus. Idem testatur de cæcitate Cl. Collega noster D. *Le Hoc*, cujus & in medendo peritiam, & in observando sagacitatem novimus.

* Tùm iis, tùm aliis quibusdam *colicis*, quorum dolores potissimùm ab *arsenico* videbuntur proficisci, oleosa saltem primo die, concedere præposterum non erit, ne venenum, antequàm opugnetur, nidulorum suorum fibras acriori morsu rodat. Sed quantocyùs licebit, ab iis illecebris, ad vim expressionémque veniatur.

& venæ ſectione pertinaciorem fieri, ſucceſſu nunquàm diſpari, videremus; eventûs utriuſque cauſas, meditando inveſtigavimus. Bonâ fide ſubjecimus oculis quod à nobis excogitatum eſt. Si quid noverunt alii rectius, candidi impertiant; ſi non, his utantur nobiſcum.

At inquiunt, neglecto morbo ſupervenit inflammatio. Tunc temporis, nonne à detractione ſanguinis ordiendum eſt? Reſpondemus id nunquàm contingere, niſi ob nimiam remediorum procraſtinationem; eóque in rerum ſtatu, de inflammatione quæſtionem eſſe, hìc de *colicâ*, quæ, ſuâ naturâ, inflammationis expers eſt (c). Errorem interim abjiciat, qui ſomnifero, ſingulis diebus exhibito, relaxari corporis fibras autumaverit. Has illud intendit, nedùm remittat. Novos ibi præſertim ſtimulos à ſociâ *Theriace* mutuatur. Injectum primo die *clyſterem* oleoſum arguere cavillantis erit, non diſputantis (d). Vaſorum lacerationes atque rupturas, à vehementi, quam infert vomitio, totius corporis concuſſione pertimeſcendas (e) objicere, Medici eſt non experti, ſed *ſyſtematum* argutias erroríſque nebulam pro veritatis lumine, tanquàm nubem pro junone, capientis. Nec magnoperè nos urgebunt qui metallicas *atomos*, à ſuis ſedibus primùm dimotas, aliis probabiliùs rimulis excipi ac detineri, quàm foràs ejici dicent. Quandiù enim vomitio, purgatio, ſudatio, tandiù concuſſio perſeverat. Nulla datur quies. Excuſſus ſemel pulvis ſubſilientibus undique funiculis propellitur & expreſſi è mille fontibus humoris curſu rapitur, uſque dùm per os, vel per anum, vel per urinæ, aut cutis meatus excernatur. Sic fortaſsè inſtabunt acriùs: medium inteſtinum molliſſimum eſt. Ergò vel præcipua non eſt morbi ſedes, vel tàm citò ſanari non poteſt æger, vel curationi tantoperè non obeſt mollitudo. Verùm non ideò præcipuam diximus morbi ſedem, quòd ab eâ, velut ab arce munitiſſima, longè difficiliùs, quàm ab aliis pleriſque receſſibus, detrudatur hoſtis. Non ſemper eò pertinacior morbus eſt, quò major metallicarum particularum, in corpore hærentium, portio, *meſenterii* nervulis inſederit. Molle quidem iſtud eſt; ſed cum inteſtinis connectitur, ſepto tranſverſo muſculíſque abdominis proximè ſubjacet, eorum ictibus verberatur potentiùs; adeóque fabricæ vitium poſitu & vicinitate aliquatenùs compenſatur (f). Hac unicâ enodatione, tanquàm *Ajacis*

(c) In *Aſcite* confirmato, ſi vel ex naribus, vel ex ore multus erumpat ſanguis, de ſecandâ venâ, ſi minùs ad depellendum morbum, ſaltem ad vitam protogandam, quis dubitaverit? An idcircò *Aſcitis* venæ ſectio?

(d) Ad morbi ſedem vix quidquam hujuſce leniminis pervenire potuiſſe neminem latet. Exiguam tamen, quæ adhibita eſt, olei copiam vini generoſi æquâ parte acui & aſperari voluimus: adeò ſuſpectum nobis oleum eſt.

(e) Ex 300 & ampliùs metallariis, quos, intactâ venâ, curavimus, nullum vidimus, qui pependerit fiduciæ noſtræ pœnas. Et profectò quidnì experientiam ratiocinio illuſtraremus? An baliſtis, arietibus aliíſque tormentis armatum *Mochlicum* eſt? An vomitio pugiones, aut gladios; an tela, aut haſtas; an clavas, aut ſecures teneris partibus infligit? Minimè. Sed ita commovet, ut muſculi muſculis, vaſa vaſis, fibræ fibris, nervi nervis, pro ſingulorum potentiâ & mollitudine, agitentur, premantur, quatiantur. Concidunt ergo monſtra illa, quæ *Chimærifera* imaginatio peperit, quæque nutrivit, exornavit, amplificavit effuſa menſurandi, computandi, exagerandi libido.

(f) Non negamus tamen quoſdam metallarios tàm maturè ſanari, ut ſæpè nobis aliqua fuerit ſuſpicio materiam morbi non ſemper in Dædalos *Meſenterii* flexus, aliáſve corporis latebras ſerpere, ſed ſtomacho atque inteſtinis omnem quandoque contineri. Nihilominùs allatis rationibus adjuncta ſectio cadaverum in eo morbo meſenterium graviter affici docet. Paucùlorum

clypeo, triplex arguentis telum retunditur. Jam verò *meſenterium*, quantumvis naturâ molle, venæ ſectione tamen, non ſecùs ac cæteras corporis partes, deintegrò molliri ex dictis liquidò conſtat. Denique ab eâ mollitie tanta incommoda impendere probavimus, quantum utilitatis à conſtantiâ, ſoliditate, firmitate ſperandum eſt.

enim, quorum extinctorum & poſt mortem ſectorum exta conſuluimus, *Meſenterium* oſtructionibus, tuberculis, ulcuſculis fœdatum ſemper obſervatum eſt. Nobis adverſari videtur citata hiſtoria Pictoris *Andegavenſis*, in cujus diſſecto cadavere ſanum integrùmque repertum eſt *Meſenterium*. Quomodò hæc obſervatio cum noſtris conciliari poſſit quærenti declarabitur.

Non ergò Colicis *Figulis venæ ſectio.*

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Petrus Chevalier.	*M. Jacobus Verdelhan des Moles, Scholarum Profeſſor.*	*M. Antonius - Nicolaus Guenault.*
M. Franciſcus Bernard.	*M. Claudius Perſon.*	*M. Paulus - Jacobus Malouin, Regiæ Scientiarum Academiæ Socius & Regius Librorum Chymicorum Cenſor.*
M. Joannes le Thieullier, Chirurgiæ Gallico idiomate Profeſſor.	*M. Ludovicus - Renatus Deſbois.*	*M. Joannes-Baptiſta Boyer, Regii Ordinis Sancti Michaelis Eques, Regis Conſiliarius Medicus in Supremo Senatu ac in Præfecturâ Pariſienſi, Cenſor Regius & Regiæ Societatis Londinenſis Socius.*

Proponebat Pariſiis PAULUS LE ROY, Aurelianus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1751, A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1751.